

Grafička mapa "Stvarnost"

Carev, Bruna

Master's thesis / Diplomski rad

2015

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Arts Academy / Sveučilište u Splitu, Umjetnička akademija**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:175:060836>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-02-18**

Repository / Repozitorij:

[Repository of Arts Academy](#)

UMJETNIČKA AKADEMIJA SVEUČILIŠTA U SPLITU
ODJEL ZA LIKOVNU UMJETNOST
ODSJEK LIKOVNE KULTURE I LIKOVNE UMJETNOSTI

PRAKTIČNI DIPLOMSKI RAD
“STVARNOST”

Studentica: Bruna Carev

Mentor: izv. prof., Edvin Dragičević

Split, 17.srpnja 2015.

Sadržaj:

1. Tehnička izvedba	3
2. Uvod	4
3. Objašnjenje radova.....	7
3.1. „Kaos I.“	7
3.2. „Kaos II.“	8
3.3. „Kaos III.“	9
3.4. „Energija“	10
3.5. „Vrijeme“	11
3.6. „Vrijeme leti“	13
3.7. „Let“	13
3.8. „Gravitacija“	14
3.9. „Frekvencija I.“	15
3.10. „Frekvencija II.“	17
4. Literatura	18

1. Tehnička izvedba

Tijekom diplomskog kolegija grafike otiskala sam 30 – ak grafičkih listova dimenzija 1000 x 700 mm. Za obranu izdvojila sam 10 sljedećih kompozicija. Radovi su izvedeni u tehnikama bakropisa i akvatinte. Veće matrice nastale su isključivo u tehnici bakropisa te ih ima 12. Bakropisni alat je laka, tanka bakropisna igla koja prefinim šiljkom, jedva dodirujući bitumenom prevučenu matricu, ostavlja tanku nit, kao paučina vitku liniju. Upravo zbog samog same “nenasilne” pripreme i širokog spektra mogućnosti koje pruža ova tehnika (od najnježnijih linija do onih strukturno popunjenih tamnih tonova) kao i najpodatnije opcije za realiziranje mojih skica, odabrala sam upravo ovu tehniku. Napravila sam još dva fototransfera koja ne ubrajam u ove izdvojene radove. Male matrice nastale su uglavnom kombinacijom bakropisa i akvatinte. Od toga: tri linijski obrađene su u bakropisu, dok su ostale plošne i ima ih 31 te su nastale u kombiniranoj tehnici bakropisa i akvatinte. Akvatintu sam koristila isključivo za temeljito popunjavanje plošnih oblika. Radovi su nastajali na temelju prethodno iscrtanih skica, što je kasnije preraslo u konkretne matrice i nadalje u kreativnu igru kombiniranjem svih tih matrica u razne kompozicije. S obzirom na veliki broj matrica mogućnosti kombiniranja su bile velike.

Prikazane su geometrijske apstrakcije. Kompozicije su uglavnom dinamične. Na radovima je uočljiv i ritam dobiven kombiniranjem raznih oblika i boja. Glavni likovni element na svim radovima je linija. Kombinacijom raznih linija (ravne, take, debele, duge, kratke, kontinuirane, isprekidane, obrisne, strukturne) dobivam geometrijsku ili pravilnu perspektivu. Potom ploha. Sve plohe su geometrijskog oblika dobivene kombiniranom tehnikom bakropisa i akvatinte. Gotovo sve plohe su u boji. Dakle, boja je prisutna gotovo na svim radovima, uglavnom kombiniram jednu do dvije boje na jednom listu, tek na dva grafička lista prisutan je veći broj boja, od pet do sedam maksimalno.

2. Uvod

Ja sam promatrač, ja sam učenik, ja želim učiti cijeli život bez stajanja. Nevjerojatno sam znatiželjna u proučavanju života. Želim razumjeti sebe kroz vječnost, sebe kao dio jedne cjeline. Želim spoznati kako bih mogla voljeti. Već duži niz godina laički proučavam svemir kao makro kozmički odraz cjeline. Ono što sam uspjela razumjeti je da zaista postoji formula života, barem ja tako mislim. Ona se po mom mišljenju bazira na samosličnosti. Sve na svijetu je samo sebi slično. S fiziološke strane mogli bismo povezati samosličnost biljaka (ako pogledamo jednu granu stabla kako se grana možemo vidjeti stablo u cijelosti zaista. Grana raste iz grane na isti način pogledamo li avionski snimak rijeka možemo primijetiti istu stvar te također možemo tu sliku usporediti npr. s krvožilnim sustavom. Potom, kada pričamo o meteorologiji (oblaci, zračni vrtlozi..) građeni su također po istom principu, te je njihovo gibanje spiralno baš kao i ljudski DNK, subatomske čestice se kreću spiralno, galaksije, naša mliječna staza, čak je i jedan od tri tipa otiska prstiju spiralni. Ljudi su slični ljudima, sve na ljudskom tijelu nastaje po ovom fraktalnom principu, pa su slični životinjama, pa prirodi. Sve što postoji ima poveznicu sa svime što postoji.

Prilikom izdaha izbacujemo 10 do 22 atoma, koji dolaze iz svih dijelova našeg tijela. To znači da bukvalno izdišemo dijelove svoga srca i svoga mozga i bubrežnog tkiva i, tako gledajući, neprestano i na intiman način dijelimo svoje organe jedni sa drugima. Američki pjesnik Walt Whitman je rekao: *Svaki atom, koji ti pripada, pripada i meni.* To je doslovno tako.

Fraktali su u mnogočemu, intuitivniji i prirodniji, nego objekti tradicionalne euklidske geometrije. Kao što kaže Mandelbroth u uvodu fraktalne geometrije prirode:

„Oblaci nisu sfere, planine nisu stošci, obale nisu krugovi, kora nije glatka, niti munja ne putuje ravnom linijom.“

Bilo u duhovnom smislu: ako pošaljemo neku emociju prema nekome a da tog možda i nismo svjesni, događa se cijela unutarnja komunikacija i reakcija energija koje se osjećaju. Dokazano je da misli i emocije utječu na materiju. npr. dvije kapljice vode su snimane pod

mikroskopom, jednoj su bile upućene lijepe riječi pozitivne misli , a drugoj negativne razlika je bila nevjerojatna po strukturi i samom obliku u koji su se kapljice oblikovale. Isti eksperiment je vršen s biljkama i naravno biljka koja je bila izložena pozitivnoj energiji rasla je puno brže i bolje od one koja je bila izložena negativnoj energiji. Sa ljudima imamo bezbroj primjera gdje bi se životi novorođenčadi u inkubatorima spašavali samo s pozitivno usmjerenom energijom i dodirrom. S obzirom na to da je oko 70% našeg tijela od vode onda možete samo zamisliti koliko misli i emocije utječu na naše fizičko tijelo, vrlo lako se stoga možemo razbolijevati upravo zbog neravnoteže emocija. Čovjek treba biti umjeren i zahvalan i ljubavan, jer on je iz svog egoizma stvorio užasni svijet iz svog nepoštivanja života. Jer ipak on je maleni dio cjelokupne slike, on organizam koji bez zraka ne može živjeti, on je organizam koji ima pod nogama zemlju bez koje ne može, on je taj koji koristi vodu, on je onaj kojem stalno nešto treba i ono što mu zaista treba i ono što mu ne treba. Dok s druge strane je dio svemira i cijeli svemir je u njemu. Zašto se pored tolikog "svemira" i tolike moći prodati za nešto tako jeftino kao što je taj ego? Zaista tužna i zastrašujuća je činjenica da bismo mogli živjeti „Raj na Zemlji“ da imamo taj potencijal kojeg iz egoizma odbijamo. Da se prodajemo za površnu lažnu sigurnost, da gubimo svoj bit i smisao za što to?

Astronom Carl Sagan jednom je rekao da smo svi mi sastavljeni od zvjezdane prašine. Objasnio je da smo mi poput zvijezda složeni od ugljika, dušika i kisika, kao i od mnogih drugih tvari. Ne samo što imamo slične elemente, nego je još važnije to što zvijezda vrlo često eksplodira kad dosegne kraj svog života. Kad se to dogodi, njezini se djelići koje astronomi nazivaju "prašinom" ili zvjezdanom prašinom, rasprsnu svemirom. Budući da je svemir prvi koji se bavio reciklažom, u njemu se pri stvaranju novih planeta i sunčevih sustava ponovno koristi sve što se može koristiti. Stoga je sve na Zemlji – oceani, planine, stabla, svi mi – stvoreno od zvjezdane prašine!

Dakle, materija i prostor samo komplementarne pojave jedne iste biti. Materija je komprimirani prostor - prostor je ekspanzirana materija. Nerazdvojivo povezani proizlaze jedno iz drugoga. To je svemir koji u svakom trenutku nastaje i nestaje u virovima spiralnog, fraktalnog djelovanja.

Stoga, ja, kao zahvalni istraživač, promatrač i živo biće koje djeluje u području likovnosti (hvala Nebesima na tome) nalazim zadovoljstvo upravo u novom učenju i kreativnoj igri kroz moje diplomske grafičke radove.

Dakle, Inspiracija za ovaj niz geometrijskih apstrakcija proizašla je iz moje zainteresiranosti za svemir i pitanja je li svemir logična matematička struktura? Mišljenja sam da je svemir fraktalan. Ono što pokušavam je prenijeti vlastitu vizualizaciju pojedinih prirodnih fenomena koji nas okružuju kroz likovnost.

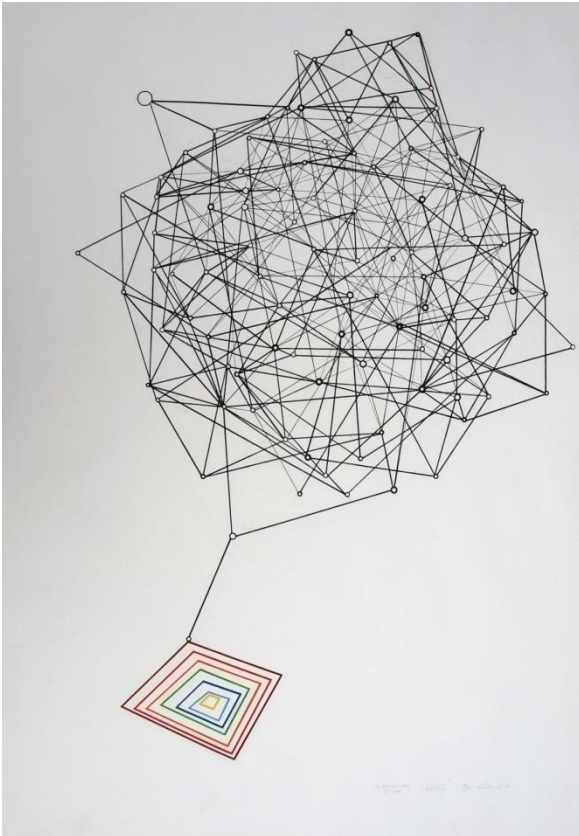
Tiskajući improviziram s tim da osnovnu podlogu tražim u znanstvenim činjenicama.

Kroz grafiku prenosim svoju viziju, odnosno shematiziran prikaz vremena, kaosa, energija, determinizma i beskonačnosti. Odnosno ono čemu težim kroz ove radove je prenijeti svoje razumijevane postojanja, stvarnosti i beskonačnosti.

Jedan od razloga moje posebne zainteresiranosti za ove znanstvene teorije je i to što su pomirile red i nered, umjetnost i znanost, intuiciju i logiku, neumitnost i nadu. I ako su nas obdarile samo malim djelićem renesansne težnje za unutarnjim jedinstvom, tada se zaista tiču svakog od nas.

3. Objašnjenje radova:

3.1. KAOS I.

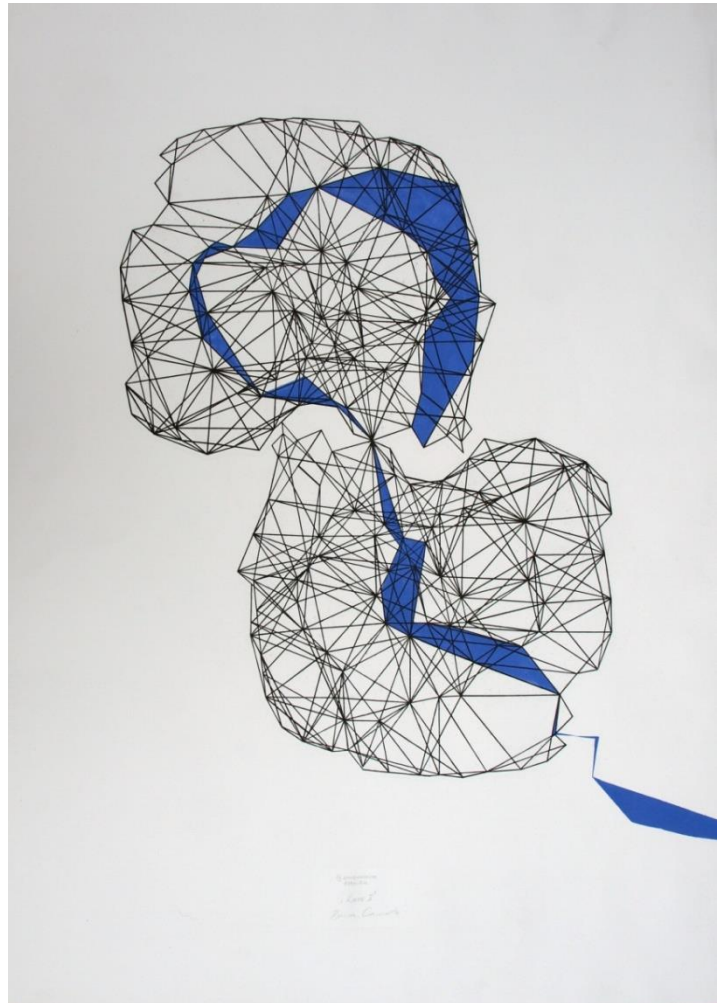
Na ovom radu prikazan je Kaos. Tu se ne radi o nekakvoj totalnoj anarhiji već o složenom sustavu isprepletenosti pravilnosti i nepravilnosti. To je lijepo prikazao meteorolog Edward Lorenz, koje je prvi sustavno radio na teoriji kaosa. Pojavu da male razlike u početnim uvjetima imaju velikog utjecaja na budućnost sustava Lorenz je nazvao "leptirovim učinkom", usporedivši svoj model sa stvarnošću: pomak krila leptira u Pekingu danas, može nakon mjesec dana izazvati uragane na Floridi. Kasnije je ta pojava, koja je jedna od osnovnih karakteristika svih kaotičnih sustava, dobila i znanstveni naziv: osjetljiva

ovisnost o početnim uvjetima. U tom smislu romboidni oblici na dnu rada KAOS I. predstavljaju uzročno posljedične veze. Odnosno ono o čemu je Lorenz govorio. Dakle, najmanji romboid koji je prvi koncentrično se širi, odnosno svaki idući romboid nastaje djelovanjem prethodnog. Baš kao kada ubacimo kamenčić u more i dobijemo koncentrične kružnice. Ono što želim reći je da iz male reakcije koja je na ovom radu najmanji romboid dolazi do najvećeg iz kojeg u konačnici dobivamo kaotičan sustav linija u gornjem dijelu rada. Taj Kaos, prouzrokovao je tek „mali romboid“ ili „mah krila leptira“.

3.2. KAOS II.

Na radu KAOS II. također je prikazano prividno nepredvidljivo ponašanje energije (koju predstavljaju plošni ljubičasti oblici) koja putuje pod određenim uvjetima. Od jednog izvora do krajnje točke svog puta, gdje se transformira u sasvim novu energiju. Transformacija je prikazana plohom koja izlazi van oblika i formata papira. Energija je beskonačna, te je od izuzetne važnosti da ju pravilno usmjerimo. Odnosno ono što je cilj ovih radova je prenijeti poruku da kako se čovjek odnosi prema životu, prema prirodi priroda će mu vratiti. Živimo u složenom sustavu u kojem smo svi ovisni o svima. Kako čovjek o čovjeku, tako i čovjek o prirodi. Kaos je realnost u kojoj živimo. Red u kaosu ili kaos u redu zaista postoji.

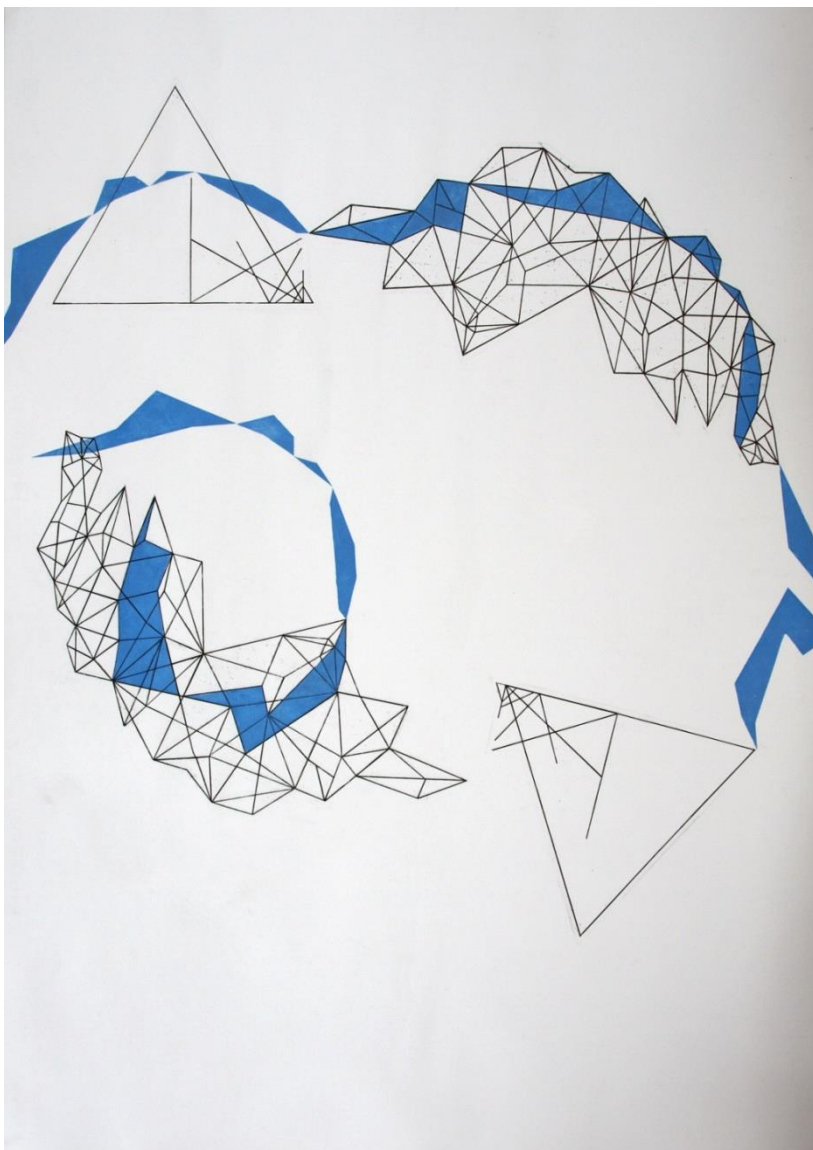
3.3. KAOS III.

KAOS III. je nastao kao varijacija na temu. Poruka je ista kao i kod rada Kaos I. i II. samo što na ovom radu energiju predstavljaju žute plohe.

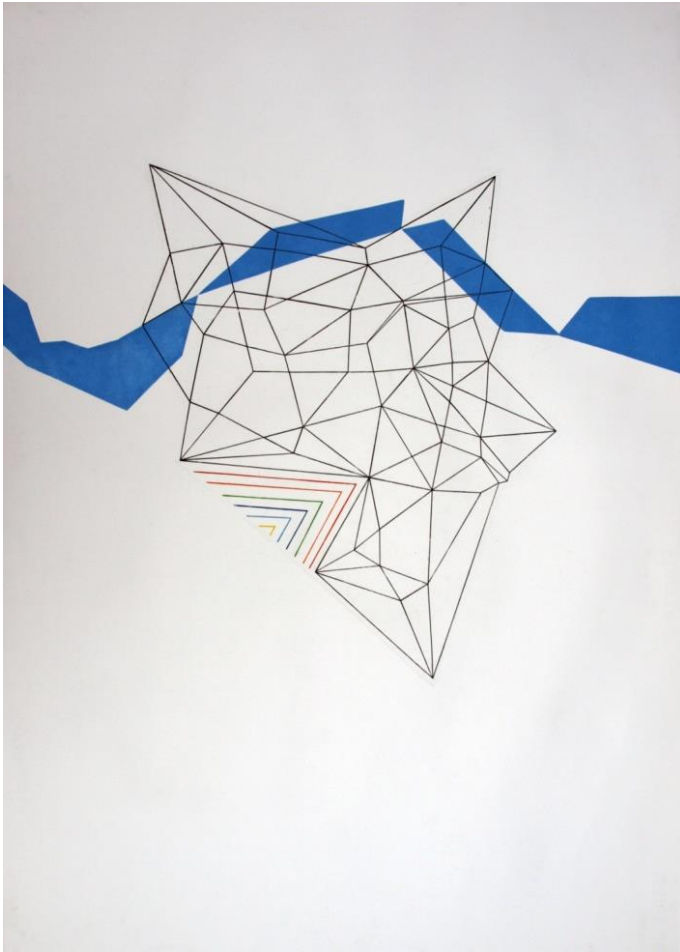
3.4. ENERGIJA

U svemiru ne postoje tijela i sistemi koji ne posjeduju energiju. Energiju se ne može uništiti niti iz bilo čega dobiti, ona samo prelazi iz jednog oblika u drugi, s jednog tijela na drugo i uvijek u skladu sa zakonom o održanju energije. U tom smislu energija je i ovdje prikazana raznim plošnim oblicima plave boje koji putuju te se transformiraju. Također trokuti na ovom radu imaju posebnu simboliku. Povezujem ih s piramidama, odnosno prikazujem stiliziranu piramidu.

Piramide su (prema nekim tumačenjima) izvorno proizvodile energiju visoke frekvencije. Pi je val visoke frekvencije. Ra je zvuk spirale. Mi znači sakupljanje, privlačenje. Do označava veliku zgradu. Pi-ra-mi-do. Piramida sakuplja snagu svemira što bi ponovno značilo povezanost ovozemaljskog i svemira. Ona prima tu energiju u sam svoj vrh. Ta energija se širi i piramida prenosi tu energiju na zemlju.

3.5. VRIJEME

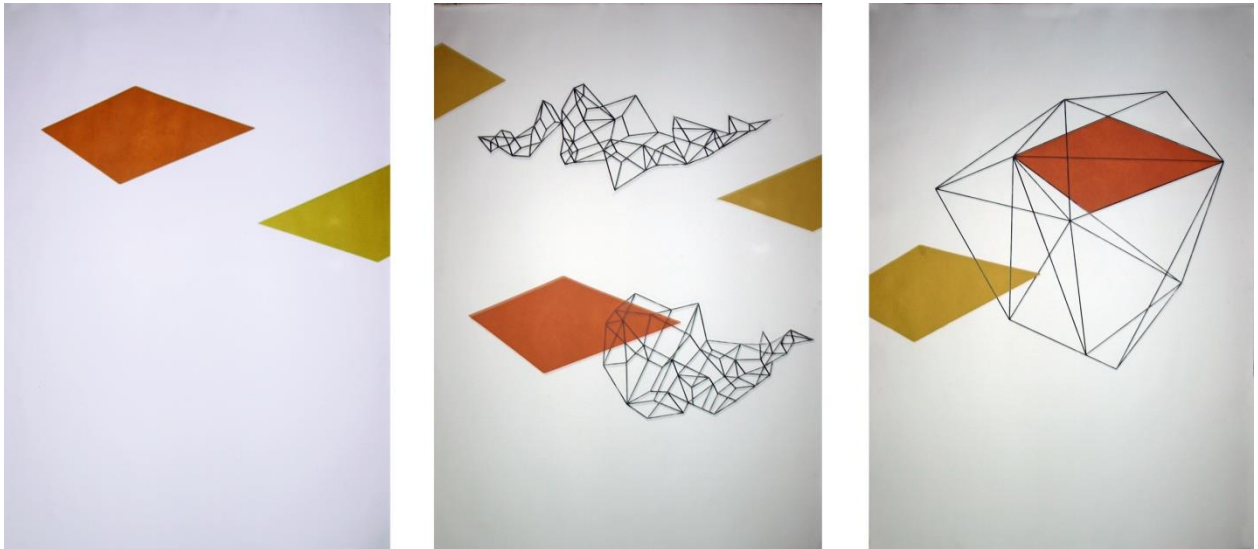

Postoje dva filozofska stajališta o prirodi vremena. Prema jednom vrijeme je dimenzija svemira u kojoj se događaji odvijaju nekim redosljedom - i nije ovisno o tim događajima. Prema drugom stajalištu vrijeme je samo dio čovjekovog intelektualnog aparata, način na koji ljudska svijest percipira i tumači događaje. Još kao mala bila sam jako fascinirana vremenom. Pa bi tako u tišini i miru svoje sobe znala sama sebi govoriti „sad“, „sad“... i „nikad više“ „nikad“, osjećala sam pri tom izuzetnu radost. Tako čitajući o vremenu naišla sam na teorije Juliana Barboura, po kojem vrijeme

ne postoji. Barbour je pričao točno o onom kako sam se ja osjećala i kako i sama mislim. Barbour vidi svaki pojedini trenutak kao potpunu cjelinu koja postoji po svojim vlastitim zakonitostima. On te trenutke naziva „SADA“. Svako „SADA“ je aranžman svega u univerzumu. Svi sada postoje odjednom. Naša iluzija prošlosti nastala je svakako sada. Sadrži objekte koje se nazivaju zapisi. Već sam spominjala spiralu kao oblik bez početka i kraja i kako je sve spiralno u svemiru. Pa sjetimo li se Fibonaccijeve spirale mogli bismo to još bolje razumjeti npr. broj 3 ne nastaje u prošlosti broja 5 isto kao što mačka koja skače sa stola ne nastaje u prošlosti „SADA“, niti se ona ponovno stvara nakon što je doskočila na tlo. Mačka koja skače nije ista mačka koja je već doskočila. Dakle riječ je o perfektnom bezvremenskom poretku sačinjenom od „SADA“. Da je vrijeme subjektivni doživljaj pojedinca a ne pravocrtna dimenzija mogli bismo objasniti upravo činjenicom koja nije manipulativna jer je činjenica a to je upravo onaj doživljaj pojedinca koji u pojedinim trenutcima ima osjećaj da traju vječnost tj. da vrijeme tako sporo prolazi ili pak onim gdje nam vrijeme izuzetno brzo prođe.

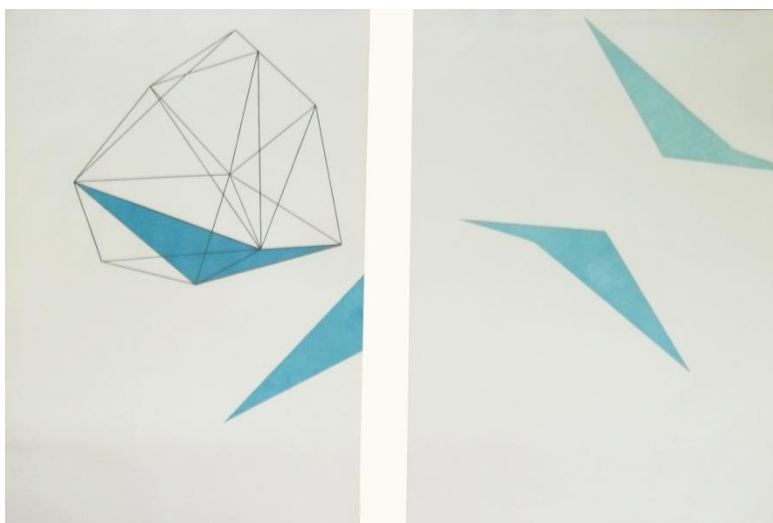
Naime, svi smo sigurno nekad doživjeli one posebne fascinantne momente gdje ljudsko tijelo prestane disati, gdje su nam usta i oči širom otvorene, one trenutke kada se čini kao da je vrijeme stalo. Baš taj trenutak je ona svjesnost koje možda i nismo svijeni ali tad je naš duh ili naša energija pronašla pukotinu misli i prošla tamo gdje je izuzetno tiho tamo gdje vrijeme stoji. Ako pogledam na sat sada i fotografiram to sada, pogledavši fotografiju vidim zapis ondašnjeg sada koji kaže recimo da je 12:05 h. Isto tako kada pogledate ovu moju grafiku nazvanu „Vrijeme“ vidite jedan zapis ondašnjih „SADA“ . Na njoj možemo vidjeti plave plohe koje su opet prikaz energije koja se transformira i putuje kroz materijalni svijet koji prikazuje ovaj crni linijski obrađeni geometrijski lik kroz kojeg opet prolaze energije nastale uzročno posljedičnim vezama dakle kaos koji je dio svakog trenutka.

3.6. VRIJEME LETI

Na ovom triptihu prikazani su zapisi nekadašnjih „sada“, koji su svaki za sebe posebni kao i knjiga koju čini mnogo stranica, a svaka ta stranica je različita jer je nastala u različitim trenucima iako zajedno tvore jednu cjelinu u obliku knjige. Tako i ovi moji energetske putnici bilo vidljivi ili „nevidljivi“ (plošni likovi u bojama) putuju kroz naš „vidljivi“ materijalni svijet (crni linijski oblici). Ova serija letača nastala je ne samo zbog moje fascinacije vremenom i energijom već samim činom leta. Oduvijek sam željela letjeti.

3.7. LET

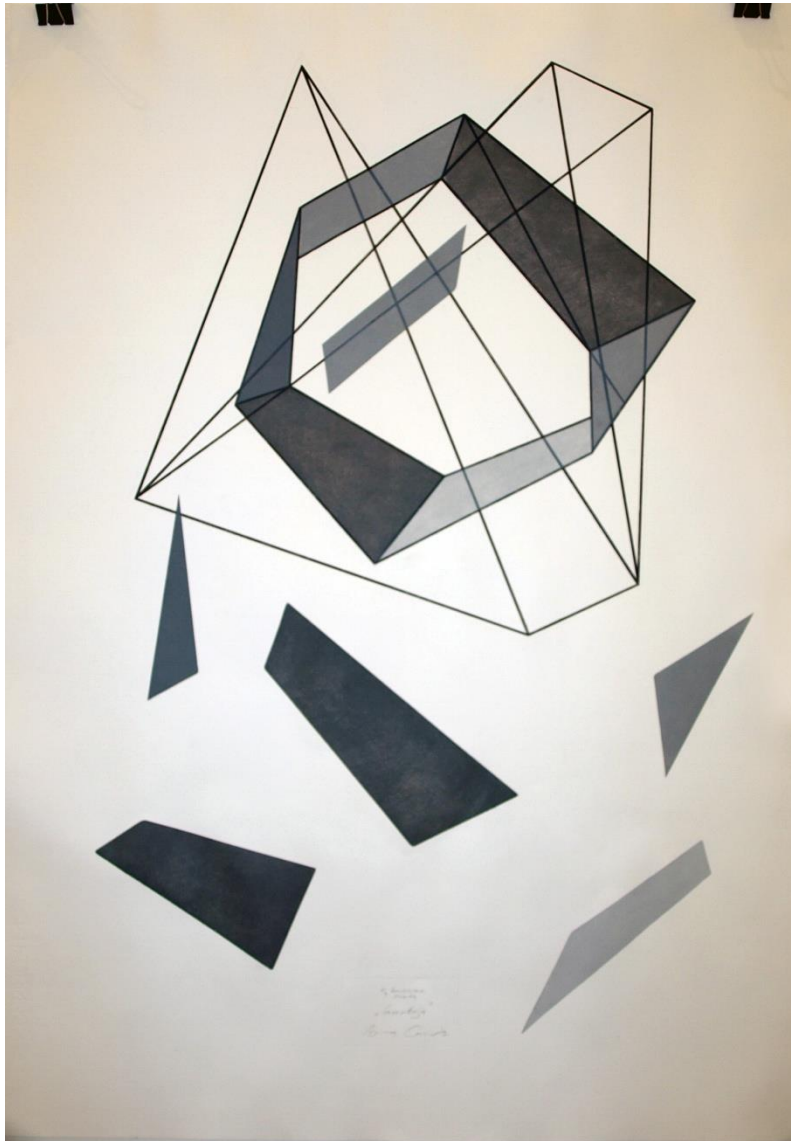

Ovaj diptih je nastao kao varijacija na temu. Poruka je ista kao i kod rada "Vrijeme leti" samo što na ovom radu energiju predstavljaju plave plohe.

3.8. GRAVITACIJA

Gravitas- lat. Težina

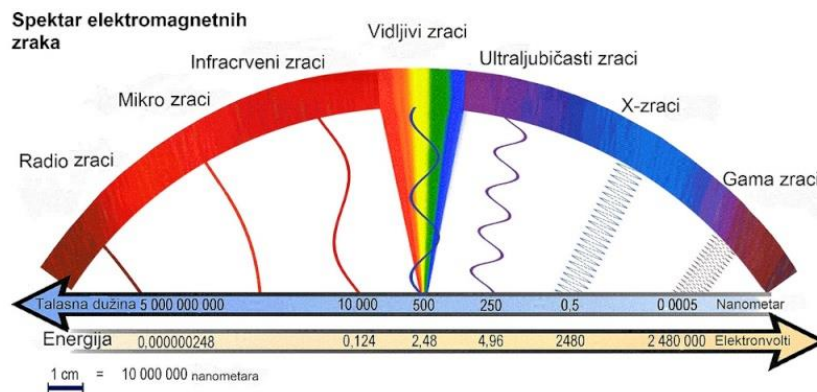

Gravitacija je sila uzajamnog privlačenja između masa ili atoma. Kao što sam već spomenula kada ubacimo kamenčić u more npr. stvaraju se koncentrične kružnice. Kako kamenčić ima masu koja ga vuče na dno i povlači materiju ili vodu put dna nastaju koncentrične kružnice isto tako Sunce ima svoju masu koja propada u svemiru oko koje se stvara gravitacijsko polje jer ono svojom masom čini stvaranje "koncentričnih kružnica" ili planetarnih plutanja na kojima se nalaze planeti kao i naša Zemlja koja se također vrti oko Sunca. Kako je

gravitacijsko polje na Zemlji jako sve na njoj stoji jako stabilno. Kada bi gravitacija nestala sve na Zemlji odletjelo bi u svemir, ljudi u zgradama otplutali bi do plafona. Na kraju bi se i sama Zemlja raspala. Na ovom radu prikazujem upravo materiju (plošni oblici) u prisustvu gravitacijskog polja (linijski lik u gornjem dijelu rada), dok je u donjem dijelu rada prikazana verzija odsustva gravitacijskog polja te materija naznačena plošnim oblicima lagano propada.

3.9. FREKVENCIJA I.

Frekvencija nije ništa drugo do broj valova koji prođu pored nas svake sekunde. Svijet oko nas prepun je raznih frekvencija i vibracija. Neke frekvencije vidimo (svjetlosne valove), čujemo (zvučne valove) ili osjećamo. Postoje i druge frekvencije, na primjer, gama zrake, infracrvene frekvencije i radiovalovi, koje ne možemo vidjeti ili osjetiti.

Spektar elektromagnetskih zraka

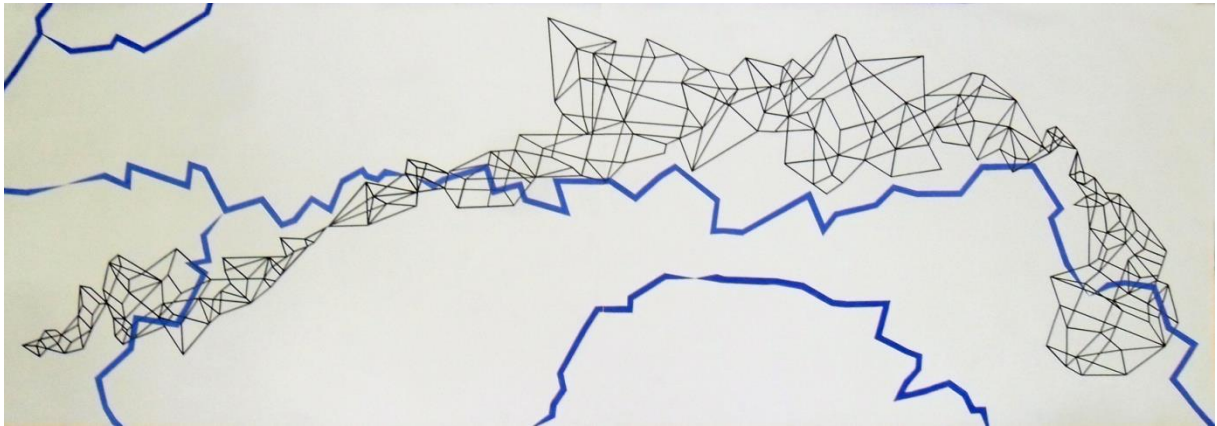
Sve frekvencije utječu na nas na razne načine. Drevni vedski tekstovi objašnjavaju, da sve, što postoji u ovom univerzumu jest manifestacija određenih vibracija, uz pomoć kojih se duhovna energija transformira u materijalnu. U drevnoj Indiji mudraci su koristili mantre - posebne zvučne vibracije - da bih postigli zadivljujuće rezultate. Drugi su koristili nauku o vibracijama da bih uzdignu svoju svjesnost na višu razinu, ili da bih ušli u duhovnu stvarnost. I suvremeni znanstvenici znaju, da frekvencije utječu na živa bića.

Nikola Tesla je otkrio, da površina zemlje može služiti kao ogromni strujni krug za vrlo niske frekvencije. Na takav način, električna energija bi se mogla prenositi po cijelom svijetu preko površine zemlje, koristeći ionosferu kao povratni put.

Mnogi misle, da zakone, koje je otkrio Tesla, također objašnjavaju fenomen telepatije i potvrđuju ogromne mogućnosti ljudskog uma.

FREKVENCIJA I.

Na ovom diptihu prikazane su visoke frekvencije koje ljudsko oko ne vidi. Frekvencije predstavljaju nepravilne linije u boji, dok nama vidljivu materiju predstavlja crni geometrijski lik. Kako bih naglasila samu činjenicu da nije stvarnost samo ono što vidimo. Intrigira me pitanje što je svijet zaista? Želim naglasiti da to ovisi od toga, tko je promatra i doživljava i kojim osjetilnim aparatom je promatrano. Stanice očiju pčele ne mogu opaziti svjetlo na valnoj dužini, koja je normalna za vas i mene, ali zato mogu ultraljubičasto svjetlo. Kada pčela iz daleka „vidi“ neki cvijet, ona opaža samo med, a ne cvijet. Zmija bi od istog cvijeta opazila samo infracrveno zračenje, slijepi miš samo ultrazvučni eho itd.

Neuropsiholog i nosilac Nobelove nagrade, Sir John Carew Eccles, je izjavio sljedeće: *U stvarnosti ne postoje nikakve boje, nikakvi materijali, nikakvi mirisi, ni ljepota ni ružnoća. Tamo vani postoji samo čista juha energije. To je jedna u osnovi bezoblična, neodredljiva, tekuća kvantna juha, iz koje aktom opažanja u svojoj svijesti konstruira materijalni svet. Taj materijalni svijet vani je polje beskrajnih mogućnosti, od koga u procesu opažanja stvaramo, tako reći kristaliziramo, našu poznatu materijalnu realnost.*

3.10. FREKVENCIJA II.

Frekvencija II. Nosi istu poruku kao i Frekvencija I. samo je varijacija na temu.

